

Paus vraagt mening van jongeren

Jongerensynode voorbereid

3^{de} en 4^{de} graad BSO-BuSO



Jong Gelovig? Hoe kijk jij ernaar? Jongeren in beeld.

Verkenning #jonggelovig

Impuls 1



soundcloud.com/canvastv/generation-m-jonggelovig-170529234418



► Fragment 1 [13.38 – 18.55]

Hélène: “Nu in de klas zijn ze positief ten opzichte van mij en mijn geloof. Het is niet het eerste wat ik zal zeggen, maar als ze er naar vragen, zal ik er graag over vertellen. In de lagere school waren er wel plagerijen over het feit dat ik gelovig was. Dat lag moeilijk in de groep. Nu veel vrienden in mijn geloof.”
Hélène glimlacht en straalt ervan.

Presentatrice: “waarom als 17 jarige geloven of naar de kerk gaan?”

Hélène: “Gemeenschap, vriendschap, verbinding en positieve ervaringen”

Presentatrice haalt interview boven over hipster die op church camp (kerkkamp) gaat en vertelt hoe zalig het is om met allemaal jongeren samen lol te hebben en u uit te leven en daar bovenop “closer met God” te zijn.

Hélène vindt dit heel herkenbaar. Ze vindt het fijn om af en toe over iets anders te praten en bij dingen te blijven stilstaan.

Elfi: “Ik ben spiritueel, mijn geloof is niet echt te kaderen. Ik zal de superpower niet persé God noemen. Ik geloof wel dat er iets is. Waar ik een connectie met heb. Ik geloof dat er een beschermengel aanwezig is. Ik geloof in de kracht van de liefde.

Presentatrice: “Veel jongeren herkennen dit: de spiritualiteit, een beetje zingeving”

Elfi: “Het is een trendy topic geworden: vb. universum, sterrenbeelden, unicorns, regenboog, ... Ik haal er connectie uit, rust en hoop. Het is ook fijn om aansluiting te vinden bij mensen die hetzelfde interessant vinden, zoals Hélène ook aangeeft. Thuis heb ik een maria- en boeddhabeeldje naast elkaar staan. Ik ga mij niet toespitsen op één geloof. Ik zoek wat aansluit bij mijn waarden en normen.”

Gemeenschap

.....

Church camp

.....

“closer met God”

.....

Spiritueel

.....

Superpower

.....

Spiritualiteit

.....

Zingeving

.....

Unicorns

.....

Waarden en normen

.....

.....

.....

1 Jong&gelovig, wat zeggen ze daarvan in de klas?

Wat klinkt er in het interview?

.....

.....

Welke reacties zijn er in de klas?

.....

.....

2 Waarom zou je geloven vandaag?

Wat klinkt er in het interview?

.....
.....

Wat vind je herkenbaar? Wissel vervolgens uit per twee.

.....
.....

Welke reacties zijn er in de klas?

.....
.....

► Fragment 2 [26.23 – 30.13]

Presentatrice vertelt over Elfi dat ze spiritueel is en dus ook gelovig is. Daarna leest ze enkele reacties van luisteraars. “Bij de preek van de pastoor leer je veel dingen bij, je staat stil bij bepaalde zaken waar je anders niet veel aan denkt.” En andere reactie is “Geloven? hell no!” Een laatste reactie zegt: “historisch gezien is religie de grootste oorzaak van oorlog”. Bijvoorbeeld de kruistochten.

Hélène is het er niet mee eens. Ze zegt dat oorlog niet door geloof komt, wel door mensen zelf. Religie wordt als een alibi gebruikt.

Idriss zegt dat oorlog eigen is aan mensen zelf, aan emoties. Altijd hebben mensen oorlog gemaakt. We hebben wel uit de geschiedenis geleerd. Dat hoopt hij toch.

Elfi vindt het spijtig dat je je als gelovige moet verdedigen

Idriss ziet vooral dat gelovigen die iets slecht doen, in de media komen. Gewoon gelovigen of gelovigen die iets goed doen, komen niet in de media. Dat is niet sensationeel. Daardoor lijkt het alsof gelovigen alleen slecht doen.

Spiritueel

.....

Kruistochten

.....

Alibi

.....
.....
.....

3 Waarom zou je niet geloven vandaag?

Wat klinkt er in het interview?

.....
.....

Wat vind je herkenbaar? Wissel vervolgens uit per twee.

.....
.....

Welke reacties zijn er in de klas?

.....
.....

Extra

Sara, 16 - "Het slechtste van geloof is volgens mij dat mensen hun schuld soms afschuiven op de duivel. Het beste van geloof is de liefde tussen de mensen."

Catherine, 17 - "Fundamentalisme heeft breuken gemaakt, dood en vernieling gezaaid en het geloof in diskrediet gebracht. Geloof heeft gezorgd voor gemeenschapsgevoel, voor samenhang. Het christendom bijvoorbeeld heeft voor de armen veel goeds gedaan."

Bron: God & Co. Over geloven altijd en overal. Kolet Janssen. p. 108-116

Fundamentalisme

.....

in diskrediet gebracht

.....

Wat vind je herkenbaar? Wissel vervolgens uit per twee.

.....

Wat is volgens jou het slechtste aan geloof?

.....

Wat is volgens jou het beste aan geloof?

.....

► **Fragment 3 [40.45 – 43.00]**

Presentatrice vraagt zich af of onze samenleving toch een beetje zingeving mist? Is het daarom dat jongere maar ook mensen in het algemeen teruggrijpen naar religie? Jongeren weten niet welke kant ze uitmoeten. Er zijn te veel keuzemogelijkheden, vrijheden tot en met. Ze voelen zich leeg van binnen. Jongeren hebben zich nog nooit zo slecht gevoeld.

Elfi reageert en zegt dat wijsheid met de jaren komt. Je gaat jezelf beter leren kennen, je waarden en je interesses. Ze verwijst naar Hélène en Idriss en zegt dat hun geloof deel is van hun cultuur.

Idriss is het daar niet mee eens. Zijn cultuur is die van Grimbergen, van België. De cultuur hier heeft gemaakt tot wie ik ben vandaag. Geloof heeft hem geholpen om een denkperspectief te ontwikkelen.

Daarna is hij in contact gekomen met vele andere zaken: muziek, films, vrienden en vriendinnen, ... Hij zegt dat hij altijd zelfkritisch is geweest, jezelf in vraag gesteld: Is dit wel wat ik wil?

Zingeving

.....

Waarden

.....

Denkperspectief

.....

Zelfkritisch

.....

4 Mist onze samenleving toch een beetje zingeving dat mensen vandaag teruggrijpen naar religie?

Wat klinkt er in het interview?

.....

.....

Wat vind je herkenbaar?

.....

.....

Welke reacties zijn er in de klas?

.....

.....


5 Welke grote keuzes ga jij maken binnenkort? Voor welke levenskeuzes sta jij?
Bijvoorbeeld: uit huis of nog even bij de ouders blijven wonen? De best betaalde job of de meest aangename job kiezen?

Persoonlijk antwoord:


.....
.....

Welke reacties zijn er in de klas?

.....
.....

6  Waarom zijn keuzes maken voor de jongeren vandaag zo moeilijk?

.....
.....
.....
.....

7  Wat helpt bij het kiezen in verband met omgaan met geld, tijd, familie en vrienden, studies, sociale media, ...

Persoonlijk antwoord:

.....
.....

Welke reacties zijn er in de klas?

.....
.....

Wereldjongerendagen

* De Wereldjongerendagen zijn internationale bijeenkomsten die om de drie jaar door de Katholieke Kerk worden georganiseerd. Deze vinden plaats in een grote stad, afwisselend in Europa en elders in de wereld, en worden door meer dan een miljoen gelovigen bijgewoond.



‘Ik wil vooral Brazilië zien’

Vooral de reis naar Brazilië spreekt de 18-jarige Claudia Verheyen uit Berchem aan. ‘Daar ga ik niet over liegen.’ Ook wil ze wel eens proeven van de sfeer op de Wereldjongerendagen. ‘Ik heb al geweldige verhalen gehoord over de verbondenheid tussen de jongeren.’



Daar ontbreekt het Verheyen hier wel eens aan. Op haar middelbare school was God geen gespreksonderwerp. ‘Er was niemand echt mee bezig. Nu krijg ik de kans om met leeftijdsgenoten in gesprek te gaan over geloof.’

Op de drempel van het hoger onderwijs – ze twijfelt nog tussen geneeskunde en chemie – beschouwt Verheyen zichzelf als zoekende. ‘Wat betekent geloven voor mij?’ Door het samenzijn hoopt ze toch enkele antwoorden te krijgen.

Ze put veel voldoening uit haar werk als misdienaar. Een beetje oubollig? ‘Ik beschouw het eerder als traditioneel.’

De kerken blijven nochtans leeg, veel tieners slapen liever uit op zondagochtend. ‘Maar doordat we met zo weinig in de kerk zijn, is er toch een groter gevoel van samenhang.’ De kindervieringen iedere tweede zondag van de maand vindt ze overigens behoorlijk eigentijds.

Haar leeftijdsgenoten kiezen liever voor Rock Werchter. ‘Maar voor mij sluit het een het ander niet uit.’

‘Zoals een festival, maar met inhoud’

‘De sfeer en het plezier van een festival, maar met inhoud.’ Zo vat de 28-jarige Wouter Rogiers uit Dendermonde de Wereldjongerendagen samen. Twee jaar geleden in Madrid ging het er erg ongedwongen toe. ‘Ik herinner me nog hoe een heel metrostel in gezang en dansen losbarstte. In ons land zou je alleen maar rare blikken krijgen.’



De communicatiemedewerker, afgestuurd als godsdienstleerkracht, kijkt erg uit naar het bezoek van paus Franciscus. Die draagt eerst een mis op, daarna overnachten de jongeren in openlucht. ‘De sfeer die er dan hangt, valt echt niet te beschrijven.’


Rogiers gaat niet elke week naar de kerk. Met de jongerenwerking Jokri organiseert hij wel activiteiten voor jonge christenen. ‘De toekomst van de Kerk ligt niet in elke week drie kwartier op een stoel zitten. Zelf hedendaagse vieringen organiseren is de basis voor een nieuwe, jonge Kerk.’ De Wereldjongerendagen vindt hij alvast een goede aanzet.

Het contact met andere jongeren is voor Rogiers cruciaal. ‘Ik heb mijn geloof ter discussie gesteld. Door te praten met leeftijdsgenoten heb ik mijn kracht teruggevonden.’ Echt talrijk zijn de jonge gelovigen nochtans niet in Vlaanderen. ‘Maar in Rio zijn we toch met twee miljoen’, pareert hij.


De Standaard. 13-14/07/2013

1 Waar hebben Claudia en Wouter hun plek in de kerk gevonden?

.....
.....

2  Wanneer ga jij naar de kerk? In jullie parochie is er een kerk, ben je daar al ooit binnen geweest? Waarvoor?

.....
.....

3  Wat is jouw mooiste ervaring met geloof of de kerk?

.....
.....



4 Wouter vertelt dat “de toekomst van de kerk niet ligt in elke week drie kwartier op een stoel zitten”. Waarin ligt de toekomst van de kerk volgens jou?

.....
.....

5 Wat zeggen Claudia en Wouter over de bespreekbaarheid van geloof of God onder jongeren?

.....
.....

6 Wat vind je herkenbaar? Wat is nieuw voor jou?

.....
.....

7 Welke vragen roepen deze getuigenissen op?

.....
.....

8 Waarom is het spreken over geloof of God onder jongeren moeilijk?

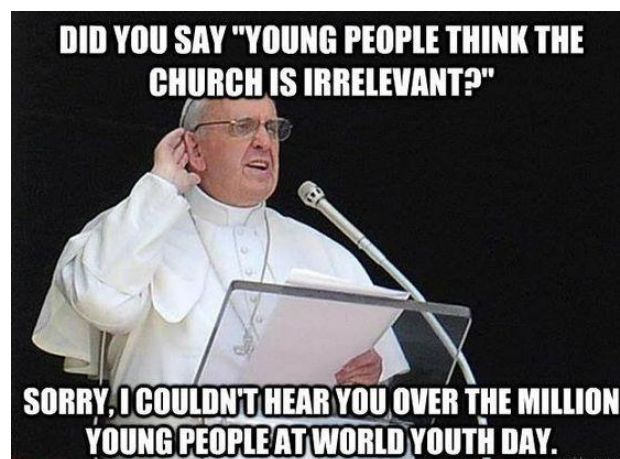
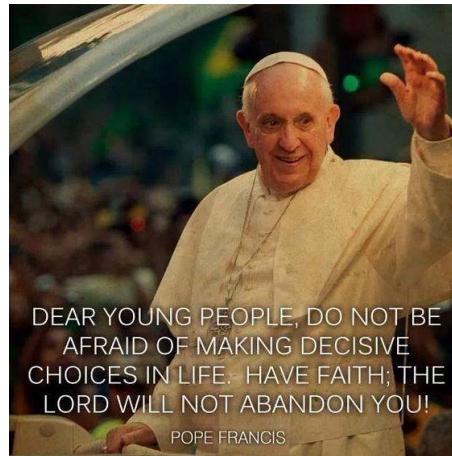
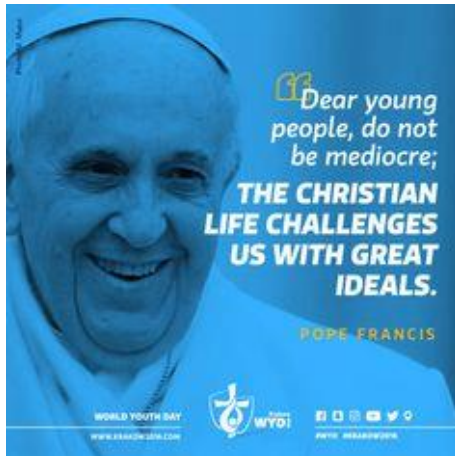
.....
.....

Paus Franciscus wil de mening van jongeren horen om na te denken hoe de kerk jongeren nabij kan zijn.



Wie is paus Franciscus? Welke visie heeft paus Franciscus over jongeren? Welke boodschap heeft hij voor hen?

Impuls 1



1 Wie is paus Franciscus? Duid het juiste antwoord aan.

Hij is geboren in

- Argentinië Brazilië Panama

Zijn echte naam is

- Joris Maria Bergoglio Juan Mario Bergoglio Jorge Mario Bergoglio

Hij koos de naam paus Franciscus als verwijzing naar

- de vorige paus
 de heilige Franciscus van Assisi die gekend is om zijn eenvoud en armoede
 de Frangipane die hij zo lekker vindt

Hij werd paus in

- in 2013 in 2007 in 2003

Hij behoort tot de orde van

- Ignatius van Loyola (Hij is jezuïet)
 Franciscus (Hij is franciscaan)
 Augustinus (Hij is augustijn)

2 Welke boodschap heeft hij voor jongeren?

“Beste jongeren, wees niet middelmatig. Het christelijke leven daagt ons uit met grote idealen”

Middelmatig

.....

Idealen

.....

Welke idealen wil paus Franciscus samen met vele christenen nastreven?

.....

“Geef je dromen niet op van een meer rechtvaardige wereld!”

Rechtvaardige

.....

Welke dromen van een rechtvaardige wereld heb jij?

.....

“Beste jongeren, wees niet bang om doorslaggevende keuzes in het leven te nemen. Vertrouw de Heer, Hij zal je niet in de steek laten!”

Doorslaggevende

.....

Wie laat jou niet in de steek wanneer je grote of moeilijke keuzes moet maken?

.....

Heeft geloof je al eens geholpen in jouw leven?

.....

.....

3 Hoe reageer jij op deze boodschap? Wissel uit per twee.



Leuk



Geweldig



Grappig



Verbluft



Verdrietig



Boos

.....

.....

4 Waarom zouden jongeren denken dat de kerk overbodig is?

{ Zei u: "Jongeren vinden dat de kerk overbodig is"? - Sorry, ik kon je niet meer horen over de miljoenen jongeren op de Wereldjongerendagen*. }

* De Wereldjongerendagen zijn internationale bijeenkomsten die om de drie jaar door de Katholieke Kerk worden georganiseerd. Deze vinden plaats in een grote stad, afwisselend in Europa en elders in de wereld, en worden door meer dan een miljoen gelovigen bijgewoond.


.....

.....

5 Waarom zouden jongeren denken dat geloven belangrijk is?

.....

.....

6  Wanneer ga jij naar de kerk? In jullie parochie is er een kerk, ben je daar al ooit binnen geweest? Waarvoor?

.....

.....



Waarom vraagt paus Franciscus de mening van jongeren? Wat is een synode?



? ? ? ? ?
? ? WAT IS IN
HEMELNAAM
en
SYNODE? ? ?
? ? ? ? ?

De kerk wil jullie stem horen,
over jullie geloof. Ja, zelfs jullie
twijfels en kritiek
Paus Franciscus

Impuls 3



kerknet.be/file/wat-hemelsnaam-een-synode

“Door een synode over het thema: «Jongeren, geloof en het onderscheiden* van roepingen», wil de Kerk nagaan hoe ze jongeren kan begeleiden om de roeping* tot de volheid van leven en liefde te erkennen en te aanvaarden. Zij wil jongeren ook vragen om zelf aan te geven welke de meest doeltreffende wegen zijn om vandaag de Blijde Boodschap te verkondigen. Door te luisteren naar jongeren kan de Kerk ook de stem van de Heer, die ook nu te horen is, op het spoor komen.”

uit: Voorbereidend document 15^{de} bisschoppensynode.

* Onderscheiden van roepingen = helder krijgen, uitklaren wat de eigen roeping is
Roeping = het gevoel geroepen te zijn tot een bepaalde taak of levensopdracht

1 Wat is een synode?

.....
.....

2 Waarom organiseert de paus een synode over jongeren?

.....
.....

3 Waarom vraagt de paus daarbij de mening van jongeren zelf?

.....
.....



“Volgend jaar, in oktober 2018, heeft paus Franciscus als thema voor de synode gekozen: de jongeren, het geloof en het onderscheiden van de eigen roeping. Deze keuze is niet toevallig: de jongeren liggen paus Franciscus nauw aan het hart. Om de synode van 2018 voor te bereiden, wil paus Franciscus de bisschoppen van de hele wereld raadplegen en advies vragen. Om onze bijdrage voor te bereiden, willen wij ons als Belgische bisschoppen graag tot jullie richten, zowel tot de jongeren die zichzelf gelovig noemen, als tot hen die zoekend zijn. Het zou heel waardevol voor ons zijn als jullie je mening en ervaringen met ons willen delen.

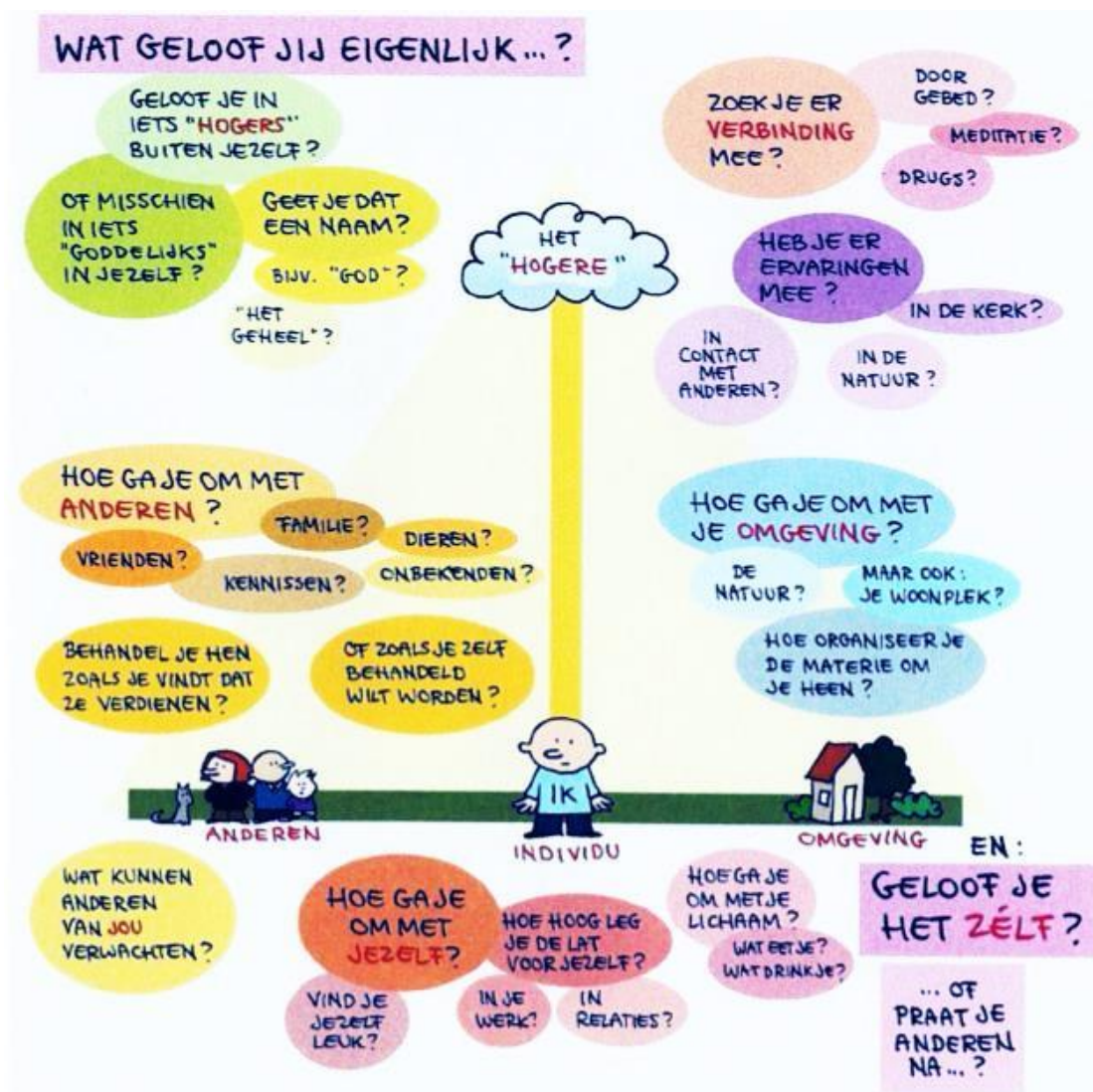
Hoe verloopt het concreet? Jullie kunnen ofwel de bijgevoegde vragenlijst schriftelijk beantwoorden en het antwoord doorsturen naar volgend adres: IJD (Synode 2018), Nederpolder 24, 9000 Gent. Ofwel kan je de vragen online beantwoorden via de website: nl.surveymonkey.com/r/XWC9HG6”
uit: Brief van de Belgische bisschoppenconferentie



Wat wil jij vertellen aan Franciscus voor ze aan de jongerensynode beginnen?

Opdracht

1 Wie of wat geeft zin aan jouw leven? Wie is God voor jou?



Margreet de Heer. Religie in beeld

- 1 De tekening van Margreet De Heer geeft je een aantal vragen om zelf neer te schrijven wat je gelooft. De extra vragen die Margreet De Heer stelt zorgen ervoor dat je meer gaat nadenken over je antwoord. Hier gaat het dan niet alleen om het al dan niet geloven in God/het hogere, maar ook om anderen/omgeving/jezelf.

Hoe ga je om met jezelf? Vind je jezelf leuk?

.....
.....

Hoe ga je om met jezelf in je werk?

.....
.....

Hoe ga je om je lichaam? Wat eet je? Wat drink je?

.....
.....

Hoe ga je om met jezelf in relaties?

.....
.....

Hoe hoog leg je de lat voor jezelf?

.....
.....

Hoe ga je om met anderen? Behandel je hen zoals je vindt dat ze verdienen? Of zoals je zelf behandeld wilt worden?

.....
.....

Hoe ga je om met familie? Anders dan met vrienden?

.....
.....

Hoe ga je om met dieren? Hoe ga je om met de natuur?

.....
.....

Hoe ga je om met je woonplek?

.....
.....

Hoe organiseer je de spullen om je heen?

.....
.....

Geloof je in iets “hogers” buiten jezelf? Of misschien in iets “goddelijks” in jezelf?

.....
.....

Zoek je er verbinding mee? Door gebed?

.....
.....

Heb je er ervaringen mee? In contact met anderen? In de natuur? In de kerk?

.....
.....

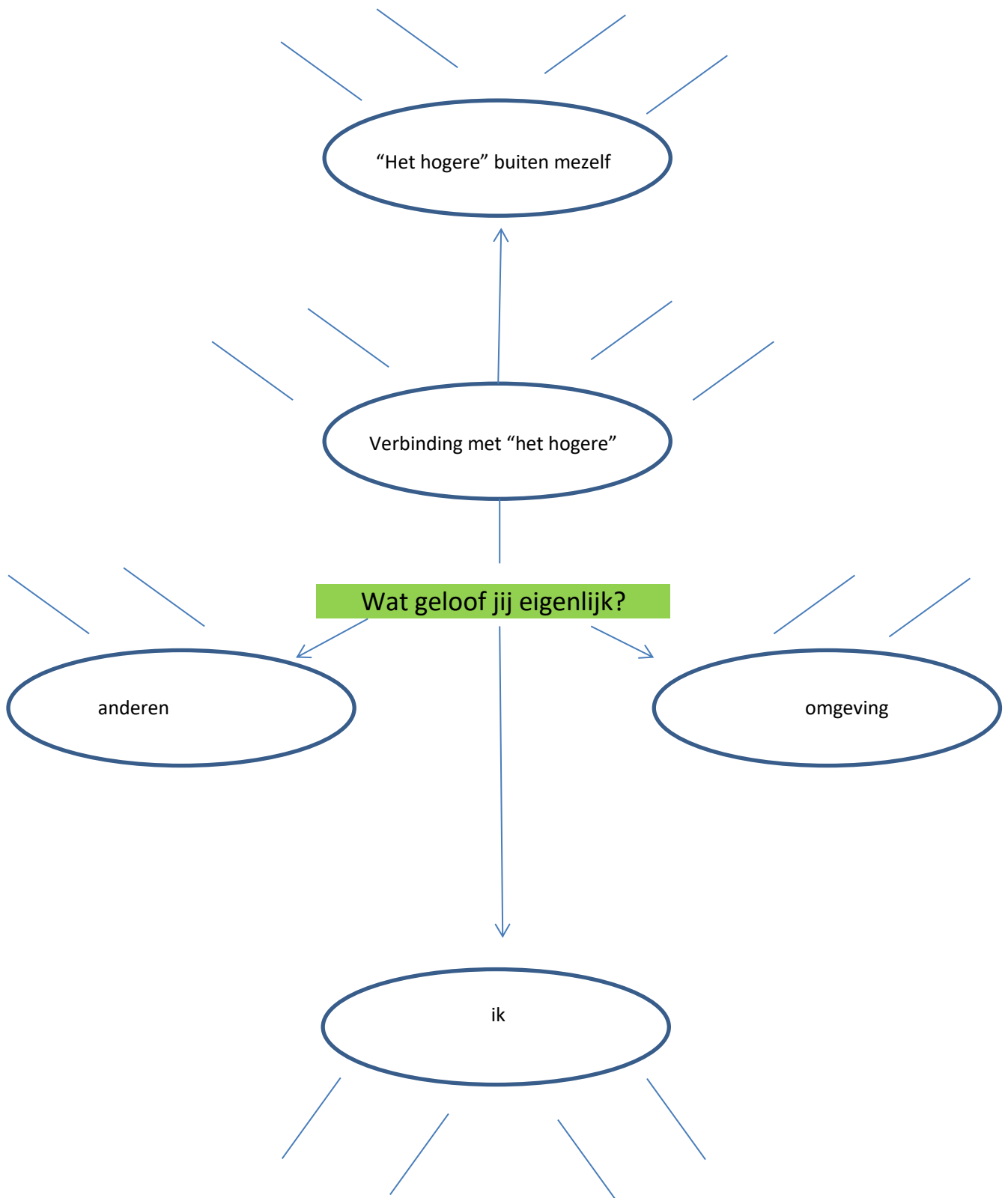
2 Vertel daarbij waarom het makkelijk of moeilijk is om over je geloof te praten met andere jongeren.

.....
.....
.....
.....

3 Geef ook jouw korte boodschap aan paus Franciscus mee.

.....
.....
.....
.....

(Je mag deze opdracht ook creatief aanpakken, bijvoorbeeld door een mindmap te maken.)



② Project indienen bij Monseigneur Hoogmartens, bisschop-referent voor jongerenpastoraal



De vraag: Hoe kan de kerk jongeren met de blijde boodschap bereiken? Hoe kan de kerk jongeren nabij zijn?

Opdracht: Dien een eigen project in dat een antwoord biedt op de vraag. Laat je inspireren door onderstaande voorbeelden. Maak zeker een mindmap of een schets.

Ter inspiratie

- Light a candle
www.youtube.com/watch?v=9SDKNSEJGbc
- Blokken in de kerk
nieuws.vtm.be/binnenland/96938-hasselt-blokken-de-studenten-de-kerk
www.kerknet.be/kerk-leven/fotoreportage/beeldspraak-blokken-de-kerk
- Taizé Ontmoeting Brussel
www.youtube.com/watch?v=ZfnttPz4oe4
- Maria Magdalenakerk, Brugge
www.yot.be/

Gebed van de jongeren

Heer Jezus, uw Kerk richt haar aandacht op de jongeren. Ik durf U zeggen dat ik mijn leven ernstig wil nemen en dat ik er echt naar verlang een vrij hart te hebben.

De strijd om niet toe te geven aan oppervlakkig comfort en om me te richten op wat echt en diepgaand is, vraagt inspanning maar maakt me ook gelukkig. Ik verlang naar waarachtig geluk, dat open staat voor grote dromen en dat vele anderen kunnen delen. Ik vraag u om mij nabij te zijn en om me sterk te maken in de bekoring.

Ik kijk naar het verhaal van de geliefde leerling en naar zijn dorst naar waarheid, die ook de mijne is. Heer, ik beloof U dat ik ernstig op zoek zal gaan naar de bron van mijn dorst.

Ik zal ook onder het kruis gaan staan. Ik zal ook naar het midden van het meer varen, daar waar iedereen zegt dat er niets te vangen is in de duistere nacht. Heer, wanneer U ons tegemoet komt op het water zou ook ik graag tot de hele wereld willen roepen: "Het is de Heer!"

Tenslotte wil ik graag uw Moeder gastvrij onthalen, zoals Johannes deed, toen hij haar als een gave van U ontving. Heer, omwille van deze intenties en van de liefde die mij bindt aan U, bid ik U: mijn Redder, luistert naar mij!


Inhoudstafel

Verkenning #jonggelovig



Is geloof bespreekbaar onder jongeren? Kan en mag God een gespreksonderwerp zijn?

Impuls 1  soundcloud.com/canvastv/generation-m-jonggelovig-170529234418

Impuls 2  Jongeren getuigen. Het Rock Werchter van de Kerk.

Paus Franciscus wil de mening van jongeren horen om na te denken hoe de kerk jongeren nabij kan zijn.



Wie is paus Franciscus? Welke visie heeft paus Franciscus over jongeren? Welke boodschap heeft hij voor hen?

Impuls 1 – afbeeldingen



Waarom vraagt paus Franciscus de mening van jongeren? Wat is een synode?

Impuls 2  filmpje Wat is een synode?

Laat je stem horen. #jonggelovig



Wat wil jij vertellen aan Franciscus voor ze aan de jongerensynode beginnen?

❶ Wie of wat geeft zin aan jouw leven? Hoe ziet jouw levensbeschouwing eruit? Wie is God voor jou?

❷ Project indienen bij Monseigneur Hoogmartens, bisschop-referent voor jongerenpastoraal

+ Gebed van de jongeren

Verwijzing naar Leerplan Rooms-Katholieke godsdienst voor het secundair onderwijs in Vlaanderen

BSO 1^{ste} jaar van de derde graad

4.4.1 Wat is mens-waardig samenleven? (Ethiek)

1 basiswaarden om menswaardig te kunnen samenleven aangeven en levensbeschouwelijk situeren

BSO 2^{de} jaar van de derde graad

4.5.2 Wat boeit mij in het samenleven? (kijk op leven, vraag naar zin)

1. verschillende concrete vormen van zinzoeken aanwijzen en kritisch beoordelen

4. accenten van hedendaagse geloofsbeleving aangeven

5. de wisselwerking tussen levensbeschouwing en levensstijl concreet illustreren

Derde jaar derde graad & vierde graad

6.3.2 groeiend persoonlijk engagement: waar sta ik? (inkeer) wat doe ik? (inzet)

Spoor 1. De persoonlijke weerbaarheid

1. de beweegredenen voor persoonlijk leven, de eigen oorspronkelijkheid (uniciteit, talenten, genade, roeping) opsporen

3. de persoonlijke weerbaarheid op het vlak van de eigen gelovige/levensbeschouwelijke identiteit bij zichzelf en anderen, uitdrukken en bespreken